

A-PBT-A-550/2012. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület dr. S.G. ügyvéd által képviselt Ü-né N.M-nek (a továbbiakban: Kérelmező) az ABC Bank (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2012. június 19. napján megtartott folytatólagos meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A pénzügyi szolgáltató tegye lehetővé, hogy Kérelmező 2012. február 25. napjával 180 forint/svájci frank rögzített árfolyam alkalmazásával végtörleszthesse az xxx számú kölcsöne alapján fennálló tartozását.

Ennek érdekében a pénzügyi szolgáltató 15 napon belül fenti határnappal 180 forint/svájci frank rögzített árfolyam alkalmazásával zárja le a Kérelmező kölcsönszámláját, számoljon el a Kérelmezővel és a szerződés lezárását követő 8 napon belül küldje meg Kérelmezőnek a kölcsön fedezetét képező ingatlanra a pénzügyi szolgáltató javára bejegyzett jogokra vonatkozó törlési engedélyt.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Psztv. rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl - az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmező nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkezésre álló dokumentumok és a felek előadása alapján a következő tényállást állapította meg:

A Kérelmező 2011. december 27-én a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 200/B. §-a szerinti rögzített árfolyamon történő végtörlesztés (a továbbiakban: végtörlesztés) iránti igénybejelentést nyújtott be a pénzügyi szolgáltatónál az xxx számú svájci frank (a továbbiakban: CHF) alapú kölcsönre vonatkozóan az „Előtörlesztési kérelem” és a „Nyilatkozat deviza alapú kölcsönök egyösszegű, rögzített árfolyamon történő végtörlesztéséhez” megnevezésű, a pénzügyi szolgáltató által rendelkezésre bocsátott formanyomtatványok kitöltése útján. Az „Előtörlesztési kérelem” (a továbbiakban: Kérelem) szerint az előtörlesztési dátum 2012. február 10. A Kérelmező a Kérelemben úgy nyilatkozott, hogy az előtörlesztés banki kölcsönből történik. A pénzügyi szolgáltató által 2012. január 03-án kiállított „Értesítés előtörlesztés bejelentésének befogadásáról” megnevezésű okirat (a továbbiakban: Értesítés) szerint az előtörlesztési dátumon várhatóan fennálló tőkeösszeg 33.378,77 CHF, kamat és kezelési költség 210,71 CHF, előtörlesztési díj 0,00 CHF, a 2012. január 12-én esedékes havi törlesztő összeg 275,01 CHF, a 2012. február 12-én esedékes havi törlesztő összeg 0,00 CHF, az előtörlesztés teljes összege 2012. február 10-én várhatóan 33.864,49 CHF. Ezt követően rögzítésre került, hogy a deviza alapú hitel összegét forintban kell átutalni, melynek összege a rögzített árfolyammal - 180,- HUF/CHF - számolva 6.095.608,- HUF. 2012. január 30. napjára a fedezetigazolás a Kérelmező részéről megtörtént más pénzügyi intézmény (a továbbiakban: Bank) által kiadott Kötelezettségvállaló Nyilatkozat benyújtásával. A Kötelezettségvállaló Nyilatkozatban megjelölt összeg 2012. február 24-én megérkezett a pénzügyi szolgáltatóhoz. A pénzügyi szolgáltató a 2012. február 13-án kelt levelében arról értesítette a Kérelmezőt, hogy „Tekintettel arra, hogy a végtörlesztés Ön által meghatározott időpontjában a végtörlesztés végrehajtásához szükséges teljes összeg nem áll rendelkezésre maradéktalanul, illetve ezen időpontig végtörlesztés az Ön részéről nem történt, megállapítottuk, hogy a végtörlesztés a fent megjelölt kölcsönügylet vonatkozásában eredménytelenül zárult le.” Közben a

Kérelmező a pénzügyi szolgáltatóhoz - jogi képviselője útján - 2012. február 20-án benyújtott panaszában kérte a döntés megváltoztatását és a végtörlesztés részére történő lehetővé tételét. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmező panaszát elutasította.

A Kérelmező ezt követően, a 2012. április 10-én érkezett kérelmével fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez.

A Kérelmező kérelme a pénzügyi szolgáltató jogsértő magatartásának megállapítására, a pénzügyi szolgáltatónak a Kérelmező xxx számú kölcsöne 180,- HUF/CHF árfolyamon történő végtörlesztésének lehetővé tételére (utólagos befogadására), illetőleg amennyiben ez nem lehetséges, úgy a 180 HUF/CHF árfolyamon történő végtörlesztéséhez és a Pénzügyi Békéltető Testület döntéshozatalának időpontjában történő végtörlesztéséhez szükséges forintösszegek közötti különbséget kártérítésként történő megfizetésére, illetőleg a Kérelmezőnek a végtörlesztés jogellenes elutasítása folytán keletkezett kárai és felmerült jogi költségek megfizetésére irányult.

A Kérelmező előadta, hogy a Kérelemben az előtörlesztés dátumát (2012.02.10.) nem ő, hanem a pénzügyi szolgáltató munkatársa töltötte ki. A Kérelmező a Kérelem kitöltésekor kifejezetten felhívta az ügyintéző figyelmét, hogy 60 nap áll rendelkezésre a végtörlesztésre, amely határidő a Kérelmező esetében 2012. február 25. napján jár le. A Kérelmező előadása szerint az ügyintéző azt válaszolta, hogy a megjelölt dátum nem lényeges, a pénzügyi szolgáltató „türelmi időt alkalmaz”. A Kérelmező kérelmében sérelmezte azt is, hogy a formanyomtatvány nem volt megfelelő, hiszen a Kérelmező nem előtörleszteni, hanem végtörleszteni kívánta kölcsönét. Hivatkozott arra, hogy az Értesítés a végtörlesztés végteljesítési határidejeként - a jogszabályi előírásoknak megfelelően - 2012. február 25. napját jelölte meg, a végtörlesztés megtagadásának/elutasításának jogkövetkezményét csak és kizárólag ezen dátum elmulasztása esetére helyezte kilátásba. A Kérelmező hivatkozott arra is, hogy az értesítésben a 2012. február 10-i dátum is szerepel, de ezen dátum esetleges elmulasztása esetére csak a szükséges többletfedezet biztosítását irányozza elő a dokumentum, a végtörlesztés elutasítását nem teszi lehetővé. Az elutasítással kapcsolatban a Kérelmező a pénzügyi szolgáltató xxx fiókjának vezetőjétől 2012. február 20-án telefonon azt a tájékoztatást kapta, hogy a pénzügyi szolgáltató „belső szabályzata megváltozott,” melyre tekintettel a végteljesítési határidő 2012. február 25-ről 2012. február 10-ére módosult. Ezen „módosítással” kapcsolatban a Kérelmező előadta, hogy a 2012. február 25-i véghatáridőt jogszabály írja elő (Hpt. 200/B. § (2) bek. e) pontja, illetve f) pontjának 2. alpontja), így az a pénzügyi szolgáltató által egyoldalúan nem változtatható, főleg nem oly módon, hogy erről a Kérelmezőt sem írásban, sem egyéb módon nem értesítik. A Kérelmező szerint fentiekre tekintettel az elutasítás kapcsán a pénzügyi szolgáltató nemcsak jogellenesen, hanem súlyosan méltánytalanul és etikátlanul járt el. A 2012. február 20-án kelt beadványban a Kérelmező - jogi képviselője útján - tájékoztatta a pénzügyi szolgáltatót, hogy változatlanul kész és képes a végtörlesztési bejelentés alapján fennálló fizetési kötelezettségét a 2012. február 25-i határidőn belül teljesíteni. Jelezte a Kérelmező a pénzügyi szolgáltató felé azt is, hogy fizetési kötelezettségét a Bank által biztosított forinthitelből kívánja teljesíteni. A Bank erre vonatkozó kötelezettségvállaló nyilatkozatát a Kérelmező 2012. január 30-án átadta a pénzügyi szolgáltató részére, majd 2012. február 20-án a Bank külön igazolásban megerősítette a pénzügyi szolgáltató felé, hogy a Kérelmező a Bank felé minden folyósítási feltételnek eleget tett. 2012. február 24-én a Bank a Kérelmező kérésére átutalta a pénzügyi szolgáltatóhoz a végtörlesztéshez szükséges 6.000.000,- Ft-ot, tehát a vonatkozó törvényi határidőn belül a Kérelmező a végtörlesztéshez szükséges valamennyi feltételnek eleget tett.

Fentiek ellenére a pénzügyi szolgáltató 2012. március 26-án a végtörlesztést elutasító döntést hozott.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában úgy nyilatkozott, hogy 2012. január 30. napján a végtörlesztéshez szükséges fedezetigazolás megtörtént, de a Kérelmező által a végtörlesztés végrehajtására megadott 2012. február 10-i időpontban a szükséges teljes összeg nem állt rendelkezésre maradéktalanul, mivel a Bank a 6.000.000,- Ft összeget 2012. február 24-én utalta át. Mivel az ügylet vonatkozásában a végtörlesztéshez szükséges törvényi feltételek határidőben nem teljesültek, a bejelentett végtörlesztés megghiúsulásáról a pénzügyi szolgáltató 2012. február 13. napján kelt levelében tájékoztatta a Kérelmezőt. Ezt követően a pénzügyi szolgáltató a válaszirat „Jogszabályi és szerződéses előírások” címet viselő 2. pontjában a Hpt. 200/B. § (2) bekezdés f) pontjára és (3) bekezdésére, valamint a pénzügyi szolgáltató 2012. január 1. napjától hatályos üzletszabályzatának a pénzügyi szolgáltató tájékoztatási kötelezettségére vonatkozó I.19.4. pontjára hivatkozott, amely pont az adókedvezmény igénybeviteléhez történő adatszolgáltatásra, illetőleg az egyenlegértesítőre vonatkozik. A pénzügyi szolgáltató álláspontjának megerősítéseként hangsúlyozta, hogy nem terheli sem jogszabályból, sem a szerződésből eredően olyan kötelezettség, amely alapján a hatályos vagy időközben hatályba lépő jogszabályok rendelkezéseiből az ügyfeleit, szerződéses jogviszony esetén a másik szerződő felet tájékoztatnia kellene. A pénzügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy „A 2011. december 29-én életbe léptetett törvénymódosítás egy teljesen új szempont érvényesítését írta elő, miszerint

az ügyfeleknek 2012. január 30-ig igazolniuk kellett, hogy a készpénzfedezet és/vagy a pénzügyi intézménytől származó kötelezettségvállaló nyilatkozat rendelkezésre áll. A fedezet kötelező biztosítása olyan új kötelezettséget jelentett az ügyfelek részére, amely szükségessé és indokoltá tette a korábbi gyakorlat felülvizsgálatát és a végtörlesztés tényleges végrehajtása napjának értelmezését:

- a fedezetnek 2012. január 30. napján rendelkezésre kellett állnia, és a végtörlesztésnek, mint egy adott időpontban megvalósuló eseménynek legkorábban az ügyfél által megjelölt - a bejelentéstől számított 60 napon belüli időpontra eső - időpontban kellett megvalósulnia az ügyfél oldaláról,

- a végtörlesztés végrehajtása a bank oldaláról akkor következett be, amikor a bank elkészült a szerződés végtörlesztésre irányuló lezárásának előkészítésével, vagyis készen állt a végtörlesztés lebonyolítására.”

A 2012. június 05. napján megtartott meghallgatáson a felek álláspontjukat részletesen megvitatták, majd a Kérelmező egyezségi ajánlatot tett. A pénzügyi szolgáltató képviselője a Kérelmező ajánlatának elfogadására a meghallgatáson nem látott lehetőséget, de megfontolásától nem zárkózott el, így a felek közösen kérték a meghallgatás elhalasztását. A 2012. június 19-én megtartott folytatólagos meghallgatáson a pénzügyi szolgáltató képviselője közölte, hogy a pénzügyi szolgáltató a Kérelmező egyezségi ajánlatát nem fogadja el és attól eltérő ajánlatot sem tesz. A pénzügyi szolgáltató képviselője továbbá úgy nyilatkozott, hogy a Bank által átutalt összeg a 2012. február 25-i végtörlesztéshez elegendő fedezetet biztosított.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa álláspontja szerint a Kérelmező kérelme az alábbiak szerint megalapozott:

A Hpt. 200/B. §-ának (2) bekezdése értelmében 180 HUF/CHF árfolyam alkalmazására a pénzügyi szolgáltató „*abban az esetben köteles ha*

a) a végtörlesztéssel érintett deviza alapú kölcsön folyósításakor alkalmazott árfolyam az (1) bekezdésben meghatározott árfolyamnál nem volt magasabb,

b) a kölcsönszerződést a pénzügyi intézmény a devizakölcsönök törlesztési árfolyamának rögzítéséről és a lakóingatlanok kényszerértékesítésének rendjéről szóló 2011. évi LXXV. törvény hatálybalépésének napjáig nem mondta fel,

c) a végtörlesztésre vonatkozó írásbeli igénybejelentését a hitelfelvevő 2011. december 30. napjáig az (1) bekezdés szerinti pénzügyi intézmény részére benyújtja,

d) a végtörlesztéssel érintett deviza alapú kölcsönhöz közvetlenül kapcsolódik áthidaló vagy gyűjtőszámlahitelből eredő tartozás, annak végtörlesztését a hitelfelvevő a c) pont szerinti igénybejelentéssel egyidejűleg vállalja, valamint

e) a végtörlesztés a c) pont szerinti igénybejelentés napját követő 60. napig megtörténik,

f) a hitelfelvevő az (1) bekezdés szerinti pénzügyi intézmény részére 2012. január 30-ig

1. a végtörlesztéshez szükséges teljes összegre vonatkozóan - ideértve a d) pont szerinti tartozásait is - szükséges forintösszeget maradéktalanul átutalja, vagy

2. az 1. pont szerinti összegre, illetőleg annak az átutalással nem fedezett hányadára a végtörlesztéshez hitelt nyújtó pénzügyi intézmény által szabályszerűen kiállított, feltétlen és visszavonhatatlan - legkésőbb a c) pont szerinti igénybejelentéstől számított 60 napon belüli időpontig teljesítendő folyósítási kötelezettséget vállaló - írásbeli nyilatkozattal igazolja a végtörlesztéshez szükséges fedezetet.”

A fenti feltételek Kérelmező általi maradéktalan teljesítését a pénzügyi szolgáltató sem vitatta. A felek dokumentumokkal is igazolt egybehangzó előadása szerint a Kérelmező a végtörlesztés iránti írásbeli igénybejelentését határidőben benyújtotta, a pénzügyi szolgáltató a Kérelmező, illetőleg kölcsöne törvényi feltételeknek való megfelelését a Kérelmezőnek az Értesítés megküldésével visszaigazolta, a Kérelmező a 2012. január 30. napjáig teljesítendő fedezetigazolási kötelezettségének eleget tett, majd 2012. február 24-én, az igénybejelentés napját követő 60 napon belül a Bank által folyósított kölcsönösszeg a pénzügyi szolgáltatóhoz megérkezett, 2012. február 25. napjáig a végtörlesztéshez elegendő összeg a pénzügyi szolgáltatónál rendelkezésre állt.

Az eljáró tanács nem osztotta a pénzügyi szolgáltató azon álláspontját, hogy a Hpt. 200/B. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel jogosult volt a Kérelmező végtörlesztés iránti igényét 2012. február 13-án elutasítani azért, mert 2012. február 10-i időpontban a szükséges teljes összeg nem állt maradéktalanul rendelkezésre, mivel a Bank által utalt, a Kötelezettségvállaló Nyilatkozat szerinti összeg ezen időpontig nem, csak 2012. február 24-én érkezett meg a pénzügyi szolgáltatóhoz. A pénzügyi szolgáltató által készített „Nyilatkozat deviza alapú kölcsönök egyösszegű, rögzített árfolyamon történő végtörlesztéséhez” megnevezésű okirat (a továbbiakban: Nyilatkozat) - többek között - az alábbiakat tartalmazza:

„Tudomásul veszem, hogy (...)

- a végtörlesztésre az általam megjelölt napig, de legkésőbb az igénybejelentés napját követő 60. napig a végtörlesztéssel kapcsolatos valamennyi fizetési kötelezettségemnek maradéktalanul eleget kell tennem, (...)

- amennyiben legkésőbb az igénybejelentés napját követő 60. napig nem teszek eleget a végtörlesztéssel kapcsolatos valamennyi fizetési kötelezettségemnek, a Bank elutasítja a végtörlesztési igényemet, melynek ismételt benyújtására legkésőbb 2011. december 30-ig van lehetőségem, (...)"

Az Értesítésben a pénzügyi szolgáltató - többek között - az alábbiakra hívta fel a Kérelmező figyelmét:

„- Abban az esetben, ha az utalása az előtörlesztésre meghatározott napot követően érkezik meg, a Bank csak akkor tudja lezárni kölcsönét, ha a lezáráshoz szükséges - a késedelem napjának ismerete hiányában előre nem meghatározható - többletfedezet rendelkezésre áll a kölcsönszerződésben megjelölt számlán. (A bank a számlazárás utáni maradvány összeget visszautalja.)

- Amennyiben az előtörlesztés összege 2012.02.25. napját követően érkezik meg, a Bank az előtörlesztést nem teljesíti. Ekkor az előtörlesztés elszámolásához és a kölcsön lezárásához új kérelmet kell benyújtania.”

A pénzügyi szolgáltató hivatkozott nyilatkozataiból kétséget kizáróan megállapítható az, hogy a pénzügyi szolgáltató nem kívánta a végtörlesztésre a Kérelmező számára a Hpt. rendelkezései szerint nyitva álló 60 napos határidőt csökkenteni.

Az eljáró tanács nem fogadta el a pénzügyi szolgáltató azon álláspontját, hogy a végtörlesztés legkorábbi időpontját a Kérelmező, míg a végtörlesztés napját a pénzügyi szolgáltató határozhatja meg, de egyik sem lehet későbbi, mint a jogszabály szerinti 60 nap és ezen értelmezés alapján a pénzügyi szolgáltató jogosult volt a Kérelmező végtörlesztés iránti igényét 2012. február 10. napjával - a Bank által folyósított kölcsön megérkezésének hiányában, a Kérelmező teljesítésének elmaradása miatt - elutasítani tekintettel arra, hogy a pénzügyi szolgáltató idézett nyilatkozatai szerint a Kérelmező az igénybejelentése napját követő 60. napig jogosult volt a végtörlesztéssel kapcsolatos valamennyi fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tenni és a pénzügyi szolgáltató a 60. nap, azaz 2012. február 25. napja eredménytelen elteltéhez, a Kérelmező 60 napon túli, azaz 2012. február 25. napját követő teljesítése esetére helyezte kilátásba a végtörlesztési igény elutasítását. A pénzügyi szolgáltató azon eljárása, hogy az ügyfeleinek biztosította az igénybejelentéstől számított 60 napos időintervallum teljes tartamára a végtörlesztés lehetőségét abban az esetben is, ha az ügyfél esetlegesen korábbi időpontot jelölt meg sem a Hpt. 200/B. §-ának rendelkezéseibe, sem más jogszabályba nem ütközik.

Az eljáró tanács utal arra, hogy a Kérelmező a végtörlesztése dátumának megjelölését is vitatta, mert a Kérelmező nem kívánta a rendelkezésére álló 60 napos határidőt rövidíteni. Az eljáró tanács a Kérelmező ezen előadását a döntése meghozatala során nem vonta a vizsgálandó körülmények körébe, mert a rendelkezésre álló adatok és dokumentumok ezen állítás igazolása nélkül is alátámasztották a Kérelmező igényét.

Az eljáró tanács nem osztotta a pénzügyi szolgáltató azon álláspontját, amely szerint a végtörlesztés napját a pénzügyi szolgáltató határozhatja meg, és jogszabály nem zárja ki, hogy a legkorábbi és a teljesítési dátum azonos legyen, így jogszerűen állapította volna meg a pénzügyi szolgáltató, hogy a Kérelmező végtörlesztése a jelen eljárás tárgyát képező kölcsönügylete vonatkozásában eredménytelenül zárult, tekintettel arra, hogy a pénzügyi szolgáltató a Nyilatkozatban és az Értesítésben közölt nyilatkozatai, a felek között a végtörlesztés lebonyolítására vonatkozóan létrejött konszenzus egyoldalú megváltoztatására nem volt jogosult. Így nyilvánvalóan nem volt jogosult a Kérelmezővel történő egyeztetés nélkül a végtörlesztést lezárni azzal az indokkal, hogy „(...) a végtörlesztés Ön által meghatározott időpontjában a végtörlesztés végrehajtásához szükséges teljes összeg nem állt rendelkezésre maradéktalanul, illetve ezen időpontig végtörlesztés az Ön részéről nem történt, (...)”.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a pénzügyi szolgáltató jogellenesen zárta le a Kérelmező által a kölcsöne végtörlesztése iránt indított eljárást a végtörlesztés teljesítése nélkül.

Az elszámolás napjaként az eljáró tanács 2012. február 25-ét jelölte meg figyelemmel arra, hogy felek között nem volt vitás, hogy a Kérelmező 2011. december 27-én rögzített igénybejelentésétől számított 60. nap 2012. február 25. napja volt.

A jelen eljárás alapját képező ügylet értéke meghaladja a pénzügyi szolgáltató általános alávétési nyilatkozatában meghatározott értéket és a pénzügyi szolgáltató a konkrét ügyben úgy nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezőként nem fogadja el, így az eljáró tanács a fentiekben foglaltak alapján a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2012. július 04.

dr. Sándor Roland s.k.,
az eljáró tanács elnöke

Mohosné dr. Jakab Ágnes s.k.,
az eljáró tanács tagja

Rajki Klára s.k.,
az eljáró tanács tagja